Hugo Hamilton berättar
Borggårdskuppen belyses

LANDSHOVDINGEN, civilministern, talmannen i första kammaren *Hugo Hamilton* (1849—1928) förde under delar av sitt liv ganska utförliga dagboksanteckningar. För äldre skeden har dessa utnyttjats för Hamiltons memoarer, år 1923 utgivna under titeln "Högkomster". Dagböckerna från 1911 till Hamiltons död har emellertid inte vare sig använts som underlag för memoarer eller publicerats. Utgivningen av dem har nu påbörjats med en första del, omfattande tiden 1911—1916 (Dagböcker, Norstedts, 24: 50). Utgivaren, docenten Gunnar Gerdner, meddelar att inga förkortningar eller retuscheringar skett. Detta förhållande bör understrykas och uppskattas; i Palmstiernas uppmärksammade dagböcker har däremot väsentliga uteslutningar gjorts.

Hamiltons anteckningar är, även om man bortser från det stora politiska intresset, utomordentligt lärvärda. Författaren var en duktig ämbetsman och en livrig och skicklig politiker, men han besvärade alltid något lekfullt, ungdomligt, en aning självironiskt; den som såg den ståtlige mannen i talmansstolen fick intrycket att han trots auktoritet och förnämitet inte tog saken alldeles på allvar, att han tänkte på mänskligare och lustigare ting (många av våra talmän ser ut som om de varit födda till denna tröst respektabla befattning). I dagböckerna berättas om politiskt arbete och än mer om politiska intriger, men också om fester, skvaller och resor; man får en bild av politiskt högrestånd*ly* för fyrtio år sedan, med besök på slott och bruk, prat i riksdagskorridorerna, supéer på Operakällaren och Royal. Några personliga indiskretioner finns inte, tonen är nästan alltid städvärd; de sorger

HUGO HAMILTON

och bekymmer Hamilton hade under denna tid tycks inte ha skadat det goda humöret; den gamle högermannen, som en gång kallats den röde greven, möte varje dag med en leende utmaning.

Då dagboken börjar var Hamilton minister i Arvid Lindmans första regering. Denna grupp av konservativa herremän tycks vid denna tid (då en del olämpliga element utrensats) ha trivts förträffligt tillsammans; vänskapen med kollegerna, särskilt med Lindman, Swartz och Hedersterna, är ett viktigt inslag även sedan miniatären avgått på höstenen 1911. Det ojämförligt största intresset får dagboken för de närmast följande åren, i belysningen av striden mellan personlig kungamakt och parlamentarism, mellan Gustaf V och Karl Staaff. Kulmen är skildringen av borggårdskuppen 1914 och dess förberedelser.

De båda huvudfigurerna teckna*s* utan sympati, även om högermannens känsla för monarkin och ovilja mot parlamentarismen speglar in i karaktäristiken. Från en middag på Tullgarn säga*s* att kungen var "mäkt och behaglig som vanligt". Men "det är ett bedrövligt liv han för, den gode kungen. Att lägga pussle, slanta gåfior och spela bridge till mellan 1—2 på natten dag ut och dag in är dock ej ett liv för en kung. Och om vi icke bragt allvarligare saker på tal någon gång, skulle konversationen aldrig höjt sig över det tortfigaste. Allt*så* är det väl bra, det dag ut och dag in, sade S. B." (en av kungens uppvaktande). "Vi hade rätliga tillfällen att lära känna hans otroliga indolens" heter det på ett annat ställe om kungen, "men vi gjorde oss också ofroligt besvär att besegra den och hade mot slutet av vår statsrådstid i det hela lyckats rätt bra." Jämte kungens obetydlighet och tröghet kritiseras emellertid också hans egensinne och egenmäktighet — redan under den Lindmanska regeringen — och hans ständiga klagomål över och förtal av den liberala miniatären. Staaff äter beskylla i första rummet, nästan alltid efter hösäsonner, för klumpighet, hemligheter, fullhet i förhållande till kungen, oförskämdhet mot denne. Skulle man utgå blott från Hamiltons anteckningar, var det ett par var på sätt sätt sällsynt otreviliga figurer som förströdde monarkins mens och parlamentarismens grundsatser i den stora striden kring 1914.

Själva den principiella konflikten är väl förståelig, och det finns intet skäl att ingå på den. Men varför blev de personliga motsättningarna så stora? Delvis berodde det väl på karaktärsdrag som Hamilton berör; kungen var trots indolensen aggressiv och ovänlig mot de nya männen; Staaff var bestånd, oemädig och litet kantig. Väsentligt är dock att kungen — såsom Bruzewitz delvis med stöd av Hamilton beskrivit i "Kungsmakt, herremakt, folkmakt" — från början upprätt*a*de som motståndare till sin egen regering och ständigt rådförde sig med ledande högermän, inte minst om hur han skulle göra sig av med denna regering. Ett av kungens ofta upprepade klagomål var att Staaff inte ville uppge sina planer och syften, närmast i försvarsfrågan. Men det är förståeligt att Staaff var förbehållsam, då han visste att kungen genast sprang med eventuella nyheter till motståndarna; att informera kungen var detsamma som att informera högern och att alltså lämna denna möjlighet att i god tid lansera den liberala ministärens aktioner. Att kungens upprörande var illojalt och konstitutionellt minst sagt tvivelaktigt visste man förut — Hamiltons memoarer ger överflödande bekräftelse härpå. Något konkret exempel på ohövlighet eller oförskämdhet från Staaffs sida kunna inte i dagboken; i stället är Hamilton lika lös i sina beskyllningar som andra förmedlare av detta beryktade skvaller.

Kungen blev alltmera beslutet att göra sig av med ministären Staaff. "Han är egentligen ej att resonera med för närvarande", förklarade Lindman och Hedersterna efter ett samtal i november 1913. An hotade kungen att utan vidare avsked*a* regeringen, än att i värsta fall själv ge sig i väg. Inför bondetåget beslöt kungen att i talet på högtiden direkt markera sin motställning till regeringen; han egg*a*des i denna stämning av bland andra drottningen och förstakammarhögerns ledare, Trygger, medan Lindman, Hamilton och några prinsar förgäves sökte verka modererande. "Borggårdstalets karaktär av krigsförklaring mot ministären kan, trots alla officiella bestridanden som omedelbart framkom och senformera upprepats, inte betvivlas. Både ordalag och förberedelser ger vid handen att avsikten var ministärens störtande." (Bruzewitz). Det är en karaktäristik som efter publiceringen av Hamiltons dagbok endast den*s* kan bestridas som till monarkens ära avsäger sig bruket av allt förstånd.

Att bakom denna aktion även låg starka tyska influenser var naturligt med hänsyn till kungens extrema tyskvänlighet. "Kungen samtalade ganska länge med oss och förefalde ej alls alls starka sympatier för Tyskland, lät påskina sig tro att vi till slut skola tvingas med i kriget", står det i dagboken 15 januari 1916. "Det som egentligen är det allra viktigaste", säde han, "är att förekomma att vi tvingas med på den orätta sidan.'"

I Hamiltons bok ingår en rad korta karaktäristiker av skilda politiker. Flera av dessa skisser är starkt kritiska, såsom av Hammarskjöld och Trygger. Efter ett anförande av Trygger anteckna*r* Hamilton att dennes "hand passar bättre att föra dolken än rikabaneret. Så länge han gjorde utfall var han bra, om ock kaskade för fin, men när han blev lyrisk, var han banal." Det mest utförliga och nyanserade porträttet i boken, helt enkelt lysande genom finess och skärpa, gäller Ivar Afzelius.

HERBERT TINGSTEN

Finlandssvensk lyrik

Björling nu.

MED EN FLIT och uthållighet som sällan hos lika har Gunnar Björling odlat sin egenartade natur- och tankelyrik; det är bara få poeter förunnat att i femtiosextåren vara så produktiva som han visat sig vara. En bildare och ljusare, säkrare*n* också visare, Björling än de yngre årens betalde formsprängande dadalist framträder i hans alster från de senare åren. Förgängelsekänslan, dödsperspektivet återkommer där mer markerat än tidigare, men mot detta ställer poeten sin upplevelse av den dyrbara jordiska dagen, sin ljusmystik. Alltmer sakteliskt blir i all sin kryptiska form det känslans scenen som diktaren ställer sina läsare för ögonen: några få, ytterst elementära natursymboler konkretiseras*r* känslan och tanken. Impressionerna, anteckningarna, sådana de mäter oss i Gunnar Björlings nya diktbok, *Att i sitt öga* (Wahlström & Widstrand; 8: 50), kan understunden verka vaga och flyktiga; men de fogar sig ändå samman till ett meningsfullt helt: också bakom de lätta anteckningarna anar man en särpräglad människas fond av rik upplevelse. Det är "ensamlynnandet" i dessa poem, och det omedelbarast tillgängliga i dem är naturens speglingar i ett sinne som är ytterst känsligt reagerande för årstider och dagrar. Till det vackraste i den nya samlingen hör några dikter där höstens allvarsljus tonari:

En tavla i höst och mitt är väg allvar lätt
det är gråljust

Och denna höst och kvist
och solnedgången
Medan träden blommar
En höstdag solig-
stranda han
och farkost rinnande
En hud som morgon-
solljusta
vatten

De innerliga erotiska dikterna, en sång om "en hjärtats dag", har den varma doft och bevekande klang som präglar så mycket av den sene Björlings lyrik. I andra poem sammangjutes bild- och tonfragment från barndomsåren med den mogne mannens stämningar av avskedstagande. Det är en allomfattande blick man finner i sådana dikter: de förenar "min barndoms dröm/ min levnads aftons dag".

DET ligger tio år mellan *Ole Torvalds* första diktsamling, "Hemligt medansvar", och hans nyutkomna *Strängar av aska* (Bonniers; 7: 50). Ole Torvalds har i sin tidigare lyrik visat en hög grad av socialitet, han har med känslighet registrerat sin delaktighet i tidens lidande. De nya dikterna vänder sig mer koncentrerat mot den personliga uppgörelsens sfär. En rad beklämmeladedikter, "Utkast till testamente", visar en balansgång mellan ironi och patos i rättegången med det egna jaget. Men ett mer befriande intryck gör avdelningen "Vindklang", en samling utomordentligt målande dikter med motiv från nordisk skärgård. Nyanserad känsla har där funnit natursymboler av sällende kraft och sanning. Det är en objektiv och högst åskådlig konst Ole Torvalds här förmått forma. Hans ordakonst i dessa stycken från ö*r* och stränder har en av och en styrka som imponerar. Människa och natur fångar han med precision och tavlor ("Ovandag"; "Slitnävar"). Den syntens frikhet som gör dessa dikter så stimulerande kan få så inspirerade uttryck som i de inledande bilderna i "Odeskär":

Bryggan är tåvräckt
och sjön super i gåtornas onda
tänder.

Poppersgrå som ett getingbo
skren som en nåverrica
ädlar strandbons med sönderkrattat
spånlok
ruggig sidebräderkrka i sndanatorm
och svuar på vad som hände i
fjol:
en nyasjebåge spratt ut
ur market garn
och sen var det lika förbannat
stilla igen.

I sländen bukar bykgruten
den impotenta minan
över kalligrina lägor av grobiad
kökar spindelnät och flugskal
och strör Hendit ut
röda rostflngor på myrnäsen.

Diktsamlingens final är en rytmiskt och bildmässigt lika fängslande dikt, "Atlantisk pula", en stor vision av livsflödet, det elementära, det evigt ajunkande och stigande. Sådant är plastisk dikt, känslans objektiverade bild.

SVÅRGENOMTRÄNGLIGARE, mer abstrakt än Ole Torvalds lyrik är den poesi *Bo Carpelan* presenterar i *Objekt för ord*, opus 5 i en intressant produktion (Bonniers; 6: 75). Carpelans väg har gått från mjuk stämningslyrik över de intellektuellt ironiska attityderna i prosadikterna "Minus sju" till den mörkt och fylligt tonande, av dunkel symbolik uppfyllda centralfyrtiken i den senaste diktsamlingen. Vad han innerst vill uttrycka är kanske en tillit till livets sammanhang; det framgår av den inledande dikten, vars tonmönster så helt uppdyllis av stor, mot kosmos riktad känsla:

Ja bilden av trädet är mig
nära; verkligare än dagens
skiftningar är trädet som ett
hjärta, en hemlig rörelse.
Ständigt vänder sig livet mot
mörkret, Bundet av dess grenverk
övervår jag i en tystnande
röst. Dess rötter är trädets.

I rytmiskt avseende odlar Carpelan med förkärlek ett staccato, ibland verkningsfullt, men understundom alltför hårt drivet, så att intrycket av något maniererat kvarstannar. Jag inser inte nödvändigheten av en radindelning som den följande, där ingen hänsyn synes vara tagen till naturlig pausering: "Åter är dagen vid/ ingången till ljuset, det/ aldrig vilande, där/ även vi dröjer beskuggade" etc. Men vilka konstnärligt lödiga uttryck för sin förtjupade och mogna livskänsla Bo Carpelan kan nå, det visar han bl. a. i en sådan svit som "Vid betraktandet av några gamla flamländska mästare". Sakligheten i dessa dikter utesluter inte ett känslans vibrato:

Hon är medveten om de lidandens hon skall möta.
I sitt vita halskrås bevarar hon
dock sitt lugn.
Även de barnsliga händerna viker,
berör oss därför
där ett dåligt ses i detaljer, erinrar
oss om
vår barndom, om framtiden, liksom mästaren, ohånd.

I en tystnadens mystik utmynnar ofta Carpelans känsla inför livets och dödens anskte:

Den djupaste enhetligheten, där
landskapet vidgar sig, säker jag
i sommaren, i vilen vid ditt
hjärta:
så förenas allt till tystnad,
till världen som är tystnad.

En bön om helhet och renhet, en bön som "ord som inte är ord/ ord som är som tystnad" finner man i *Mirjam Tuominens* diktsamling *Under jordens sjönk* (Söderström & Co). "Må livet och döden/ hålla varandra i jämvikt"; sådant är huvudtemat i dessa dikter. Den fina novelliten, den sensibla essäisten Mirjam Tuominen intresserar som poet kanske först och främst i några av fin inlevelse vittnande portalttiklar. Sin upplevelse av visionära drag hos Marcel Proust eller hos Helene Schjerfbeck tolkar hon i ett poetiskt förtätat språk; och något väsentligt hos Vilhelm Ekelund vet hon också att formulera, så i detta diktavsnitt:

Urskiljande ögon
röjer valg ren
genom tankens djungel
tillbaka till ursprungligt ljus.
Ordets
frigos ur trälsom
i missbrukets landsförvisning.

Vinsens *Hollmarna*, som tidigare framträtt med noveller, vittnande om formtalang och förmåga av psykologisk belysning, framlägger i *Ingenmanstid* (Bonniers; 6: 75) ett knippe små och graciia poem, som avspeglar ett nervöst temperament och ett sprött stämningsliv. Hennes dikter kan ibland få karaktärn av privat journal, där affekter noteras och vädras. Men uppenbar är ändå en grundtendens mot en levnadshållning präglad av allvar och öppenhet. Detta framträder med särskild tydlighet i några erotiska dikter, vilkas tematik innefattas i orden: "Ge allt vad du har åt eld,/ låt den klä dina marker nakna." Livsflykten utdömes som det ofruktbara; i sådana stycken är det inte svårt att spåra förbindelser till Karin Boyes centrala diktare.

Kurt Paetaus lyrik i *Havslöparen* (Söderström & Co) har mer massiva drag; den finns i hans diktsamling naturskildring av färgrik konkretion och vital styrka, men dessa pregnanta tavlor bildar bara underlag och ram för en religiös förkunnelse, ibland lite för demonstrativt understrukna. En i sin kärvhet uttrycksfull psalmmelodi tonar ibland i Paetaus poem ("Saliu för slagarens hand", "Försvenvärd"). Kanske har han förutsättningar att förnya något på det området.

JOHANNES EDFELT

Konferens om företaget och kommunen

Företaget och kommunen är temat för en företagsledarkonferens, som börjar på måndagen och ordnas av studieförbundet Näringsliv och samhälle. Konferensen hålls på Kvigsjärden, Undersåker, och pågår fem dagar.

Av de medverkande skall professor Gunnar Heckscher leda en praktikfallsdiskussion om samarbete mellan företag och kommun, och kommundirektören, rådsdagsman, Emil E. Nästerön, tala om uppdragsintressenter och utbildningsfrågor. Ett erfarenhetsutbyte om lokaliseringspolitiken sedd ur statens, kommunens och näringslivets synpunkt leds av generaldirektör Gustaf Vahlberg.

(TT, Östersund)

Till Sveriges bokpublik:

årets första nyheter

Hjalmar Bergman
Nya sagor — Sagor 1918—1927 22: 50, inb. 27: —
Slagan — Spelhuset — Vårarnn i Bagdad — Porten 16: 50, inb. 29: 50
Kropp begravning — Kärlek kroom — att fånster 21: 50, inb. 27: —

3 nya volymer i Hjalmar Bergmans Samlade skrifter — sagor, skådespel och noveller som på nytt gör viktiga delar av hans rika fortfarskap tillgängliga för det växande antalet Bergman-entusiaster.

Torsten Segeblad
Maskgropen
Noveller 12: 50
"Att med hjälp av humorn och sagans böjliga form söka locka människorna att ibland titta ner på jorden" — så anger debutanten Torsten Segeblads att program. Om livet i selskammare och ryktarskrubbar handlar hans friska, mustiga berättelser, som lever med folksagans äkta humor och jordnärhet.

Erik Johan Stagnelius
Dikter
I. Den svenska tyrkken 13: 50, inb. 17: 50. hfr. bd 21: 50
En av vår litteraturs lyriska märkesgestalter — uppburen lika mycket av den traditionalistiskt som den modernistiskt inriktade delen av den litterära publiken — presenteras i ett nytt, fräscht urval av Hans Levander.

Per Westermark
Solstånd
Diktar 4: 75
En sällsynt rik och fulltonig diktsamling, som förelåg färdig vid den unge lyrikerns tragiska bortgång vid en drunkningsolycka i höstas. "Solstånd" visar att han stod på tröskeln till en ny och fruktbar utveckling, att han mognat som människa och att hans religiösa kriser utmynnat i en varm, mänsklig tro och hoppfullhet.

Nils Dardel
Tio målningar
85: —
En utsökt konstmapp, som reproducerar dels verk från Nils Dardels tidiga, naivistiska period, med mästerverket "Den dödende dandyn" som det mest karakteristiska, dels även vackra, karaktärfulla porträtt i akvarell från hans tid i Mexiko och Guatemala.

Tord Berglund
Hjorthronan
Diktar 3: 75
En intressant och särpräglad lyrisk debut, där Tord Berglund i mottot "medvetenhet och gemenskap" ger en av människans möjliga framtidsvägar. Med sin klara formsträvan och fina lyriska ton hör han till de debutanter som redan vid starten uppvisar en egen profil.

Spanien
I Nagels resebokserie inb. 29: 50
Hotell, kommunikationer, restauranger, sevärdheter, nöjen, ordlista, spanak historia i sammandrag — kort sagt allt av värde och nytta hittar Ni i denna fullspäckade reseguide om ett av svenskarnas favoritresemål just nu.

BONNIERS

Litterära motiver
VÄRDERINGAR VÄSTER ÖVER

ÅR BYRON på väg tillbaka? I *Spectator* knorrar den unge rebelliske romanförfattaren *Kingsley Amis* över att Byron inte förrän nu fått en egen Penguinvolym, först efter de romantiska standardpoeterna, efter "förlegena modestorheter Donne och Hopkins", efter Cecil Day-Lewis. Vad som skrymmer Byrons storhet är all biografisk bråte och så den eviga förbråelsen mot honom att han saknadlighet och djup. Men är det inte bornerat att finna allvar endast där allvaret hanunas ut som program? Amis ser en dygd i att den antiromantiska livsynen vid sidor av mänskligt intresse. "Don Juan" måste inskiftas på sin rätta plats i den engelska poesin — då får dagens diktning ett eggande föredöme.

*

MINDRE SMICKRANDE är det perspektiv en annan kritiker i dagarna kommit i, *Daniel Defoe*, vars brev utgivits i en definitiv upplaga av G. H. Healey. Här får man säregna interiörer inte bara från författarens moraliska innanlifvet, utan även från det politiska livet i England under den första tredjedelen av 1700-talet. Statssekreteraren Robert Harley, som utverket att Defoe slapp ut ur fängelset, där han satts in såsom lönlen pamfletist, anlitade honom som bekant för politiskt underrättelsevärksamhet i Skottland. Defoe skrev ett brett med sina talanger: "Jag är den fullfjädde emissarien, jag spelar samma gamla roll som Cardinall Richlieu. Jag har mina spioner och hetjänkar på varenda plats, jag får försäkrar att det är den lättaste sak i världen att här skaffa folk som mot betalning förråder sina vänner. Under förevändning att skriva min bok får jag alltiug rapporterat för mig."

*

VID ETT STORT förlagsjubileum (World) i Cleveland med guvernör och allt orerade kritikern Clifton Fadiman, inflytelserik skribent, jurymedlem i Book-of-the-Month-Club etc. Enligt ett högst skämtgullt referat i *Publishers' Weekly* formade sig hans tal till ett livligt försvar för de intellektuella. Det har blivit så att det är något misstänkt att vara "en intellektuell". Då anses man vara i otakt med amerikanskt liv, en nästan straffbar person, som i varje fall bör hållas kort. "Men jag vill säga, inte bara att vi bör tolerera den intellektuelle, utan att vi bör ge honom all tänkbar uppmuntran. Våra kyrkomän och präster och rabbiner är intellektuella. Detsamma gäller våra vetenskapsmän, lärare, filosofer och författare ... Sådana män och kvinnor bildar landets hjärna."

Men vet inte vad som berör en obehaglighet. Fadimans fadtheter eller det faktum att ett stadsat anförande anses påkallat. "Hunting the highbrows" talade man om i England på 20-talet. Skulle den jakten verkligen vara så demokratiserad i dagens Amerika?

*

EN LAGOM intellektuell figur, kritikern Robert Gorham Davis, gör i *New York Times* ett försök att finna en gemensam nämnare för de mest uppmärksammade amerikanska efterkrigsromanerna. Till 20-talets experimentella linje och dess uppror mot alla sorters konventioner och 30-talets politiserade, socialt medvetna prosa kan det senaste decenniets dikt inte ställa upp något lika tydligt alternativ. Men det finna, menar Davis, något som förenar Carson McCullers, Paul Bowles' eller Truman Capotes "literära" verk med Mailers, James Jones' eller Ralph Ellisons romaner, som delvis är rätt trettiallistiska, t. ex. i sin realistiska episodteknik. Alla visar de på ett eller annat sätt mot gemenskapen, delgivningen, identifikationen i kamratskap eller kärlek som den enda vägen att komma utöver en steril isolering. Därav följer att de nya författarnas syn på kärleken är en helt annan än t. ex. den tidige Hemingways.

*

EN ANNAN också än D. H. Lawrences. Över honom har det just utkommit en ny stor biografi, "The Intelligent Heart" av *Harry T. Moore*. Den prisas för sin lugna objektivitet och för den omsorg med vilken författaren genomforskat Lawrences liv och ställt huvudskaparna i tjänst hos analysen av verket: 200 nya brev har han gräivt fram. Demonen och profeten viker hos Moore för diktaren och människan (denna Strindbergska människa). Hur Lawrence i sitt vardagsliv attraherade det tragikomiska tycks man få många exempel på: en gång på Atlantkusten 1917 svängde Frieda Lawrence i stormig livskänsla sin nästuk — vips misstänktes hon för att signalera till tyska ubåtar, och snart anklagades som tysk spion. Det är ju en Chaplinscen.

*

DEN ENGELSKA bokproduktionen under 1954 slog på nytt rekord med över 19.000 titlar, därav 13.500 nya böcker, av vilka 4.300 nummer skönlitterär prosa. Det anses allmänt att det är en oroväckande överproduktion. Det är inte möjligt, klagar *Times Literary Supplement*, vare sig för bokhandlare, bibliotekarier, kritiker eller allmänhet att go varje bok dess behöriga chans.

I Amerika kommer det ju inte lika många böcker, omkring 12.000 per år. 90 procent av allt som säljes faller inom kategorierna skol- och ungdomsböcker, religiös litteratur och handböcker, "how-to-do-books" etc. Av skönlitteraturen ligger en stor del ofört i originalupplagan, medan förlaggaren hoppas på luktativa omtryck i book-club-upplagor, billigutgåvor, serietmagasin eller samnandtagna versioner. Under 1954 såldes 240 miljoner inbundna, billiga böcker, men produktionen var ännu längt större. Det nyktas att 60 miljoner volymer makulerats.

Bck

Efter jul liksom före

främst

av svenska romaner på bokhandelns försäljningsbarometer

OLLE HEDBERG

VÄNSTRA KINDEN 25

Hft 17: 50, inb. 22: 50 tusendet

"Kommer att räknas till Olle Hedbergs bästa"
Magnus von Platen i AtB

En NORSTEDTS bok

Klibbar inte
Smetar inte

Två tubstorlekar
i rödvit kartong

Männ som märks föredrar

BRYLCREEM

därför att Brylcreem ger dem den säkerhet som kommer av ett välvårdat yttre. De emulgerande oljorna gör att Brylcreem varken smetar eller klibbar. Brylcreem ger därför Ert hår en oöverträffad naturlig glans och ett mjukt naturligt fall. — Ni är alltid välvårdad utan att verka "pomaderad". Brylcreem är dessutom som *ren* hårvård. Använd Brylcreem varje morgon och Ert hår ligger perfekt hela dagen.

världens mest sålda hårvårdsmedel

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.